

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет**

**Міжнародний науково-методичний семінар
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ МОВ
ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ**

(матеріали семінару)

15-16 лютого 2018 року

Харків

УДК 81`36: 811.161.1+811.161.2.

Міжнародний науково-методичний семінар «Новітні технології у викладанні мов іноземним студентам»: матеріали семінару, м. Харків, 15-16 лютого 2018 року. – Харків: ХНАДУ, 2018. – 314 с.

У збірнику презентовано теоретичні та практичні дослідження вітчизняних і закордонних учених філологів у галузі викладання російської та української мов як іноземних.

Відповідальний за випуск:
кандидат педагогічних наук,
доцент Безкоровайна Л.С.

Гнатенко С.А.

Запорізький державний медичний університет

м. Запоріжжя, Україна

e-mail: cvetlana-gnatenk@rambler.ru

Культурологічні питання виховання громадянськості студентів-іноземців

Багато студентів з різних країн світу навчаються у вишах України. Особливою увагою у студентів-іноземців користуються медичні заклади. У зв'язку з цим виникає потреба вивчення російської та української мов як іноземної. Вивчення мови не обмежується знаннями лише з лексики та граматики. Мова і культура перебувають в одній поняттєвій площині і як духовні вартості органічно пов'язані між собою. Слово культура (від лат. *cultura* – догляд, освіта, розвиток) означає сукупність матеріальних і духовних цінностей, які створило людство протягом своєї історії [1].

Метою нашої роботи є забезпечення громадянської самоорганізації студентів-іноземців щодо усвідомлення культурологічних питань громадянських відносин.

На сьогодні ці питання побіжно висвітлюються у працях таких дослідників, як: О. Сухомлинська, В. Оржехівська, І. Зязюн, П. Ігнатенко, К. Чорна, Г. Ващенко, Г. Пономарьова, В. Бутенко, М. Євтух та ін.

На думку Г. Пономарьової, у сучасних умовах удосконалення та реформування системи вищої освіти важливим питанням є відродження культурно-духовних здобутків вищої школи, перехід до культуротворчої системи освіти в цілому. Необхідність такого оновлення пов'язана з тим, що тільки піднявшись на вершину національної культури, людина може розкрити для себе загальнолюдські цінності, навчитися розуміти і поважати культурно-духовну спадщину і досягнення інших народів [2, с.259].

З цим важко не погодитися, проте для студентів-іноземців важливим і актуальним є навчитися розуміти і поважати культурно-духовну спадщину народу країни, в якій вони тимчасово перебувають.

У зв'язку з цим викладачами розроблені завдання на кшталт:

1. Актуалізувати у свідомості студентів-іноземців питання зв'язку культурологічних процесів та громадянських відносин у суспільстві. Це

досягається шляхом впровадження таких виховних заходів, як відвідування театрів, музеїв, виставок тощо.

2. Культурологічні засади використання української та інших мов як засобу спілкування. Для кращих умов перебування у будь-якій країні світу іноземні студенти повинні вивчати мови, що дадуть можливість розширити навколишнє світосприйняття.

3. Морально-правова відповідальність студентів-іноземців за збереження та культурної основи громадянських відносин. Треба виховувати у іноземних студентів повагу до державної атрибутики (прапор України, державний гімн тощо), до місцевих традицій та культури.

4. Забезпечити оволодіння студентами-іноземців необхідними засобами громадянської активності у сфері культуротворчості. Заохотити студентів до участі у різних навчально-виховних заходах, а саме: конференціях, диспутах, конкурсах тощо.

5. Роль культурологічних процесів у розвитку та збагачення системи громадянських цінностей, що призводить до збагачення внутрішнього світу іноземних студентів (декламуванні віршів, виступи на концертах та ін).

6. Ознайомити студентів-іноземців з найважливішими культурологічними проявами громадянських цінностей. Найважливішими цінностями для українців є історична культурна спадщина.

Отже, запропоновані завдання є невід'ємною частиною навчальної та виховної роботи серед іноземних студентів. Усе це сприятиме кращому пізнанню і розумінню культурних цінностей народу будь-якої країни студентами-іноземцями.

Література:

1. Культура мови і культура мовлення. Комунікативні ознаки культури мовлення. – <http://pidruchniki.com/1040101747600/dokumentoznavstvo/kultura>

2. Пономарьова Г. Ф. Виховання громадянської культури та патріотизму у студентів вищих педагогічних навчальних закладів (з досвіду виховної діяльності КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» ХОР) [Електронний ресурс] / Г. Ф. Пономарьова // Зб. «Наукові записки кафедри педагогіки». – Харків, КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

ХОР), 2014. – Вып. XXXVII. – С. 259-273. – Режим доступа :
file:///C:/Users/ruskaf2_user/Downloads/2302-4477-1-SM.PDF.

- Бондаренко Л.Н. (ХНАДУ, Украина)** Проблематика в отборе и оптимизации заданий в курсе русского языка как иностранного 56
- Буховец С.К., Гринкевич Е.И. (БГМУ, Беларусь)** В преддверии новогодних праздников (из опыта работы с видеоматериалами на начальном этапе обучения РКИ) 62
- Валит Е.С. (ХНУ им. В.Н. Каразина, Украина), Нгуен Минь Хиен Чан (ХНПУ им. Г.С.Сковороды, Украина)** О результатах преодоления культурной интерференции на занятиях по изучению фольклора (русско-вьетнамские параллели) 66
- Варава С. В. (ХНУ им. В.Н. Каразина, Украина)** Методические особенности создания дистанционных курсов для обучения иностранным языкам 70
- Гайдей Е. И. (ХНАДУ, Украина)** Использование видеоматериалов на занятиях по РКИ для развития коммуникативных навыков студентов 71
- Гейченко Е.И., Дейнега В.В. (ЗГМУ, Украина)** Дискурсивная многогранность и перспективы реализации институционального дискурса 78
- Гнатенко С.А. (ЗДМУ, Україна)** Культурологічні питання виховання громадянськості студентів-іноземців 81
- Годицкая Л.К. (ЗГМУ, Украина)** Аудирование с использованием мультимедийных технологий в самостоятельной работе студентов 84
- Горюнов А.В., Чертина Е.А., Ключенко А.О., Семенова А.С., Шачнева Е.Ю. (ФГБОУ ВО «АГУ», г. Астрахань, Россия)** Требования к подготовке и оформлению презентации при курсовом проектировании 87
- Грудок-Костюшко М.А. (НУ «ОМА», Украина)** Языковая интернет-лаборатория: онлайн и офлайн обучение в практике преподавания русского языка как иностранного 89
- Гура В.А. (ХНАДУ, Украина)** Лингвострановедческий аспект преподавания РКИ на начальном этапе 92
- Даниленко Л.В. (ЗДМУ, Україна)** Активна візуалізація у процесі розвитку комунікативних навиків (повідомлення про розташування предметів і об'єктів) на заняттях української мови як іноземної 97
- Джитавва Л.П., Шачнева Е.Ю. (ФГБОУ ВО «АГУ», г. Астрахань, Россия)** Формы организации творческих проектов на уроках химии 100
- Джуманиязова Д., Абдуллаева Г., Гараева А., Веллеков М. (Туркменистан), Шачнева Е.Ю. (ФГБОУ ВО «АГУ», г. Астрахань, Россия)** Деятельность учителя и учащихся на разных стадиях работы над проектом 103
- Доценко Т.Г. (ХНАДУ, Украина)** О дополнениях к комплексу мультимедийных авторских программ на тему «Глаголы движения» 105
- Дубровина С. Н. (БГСА, Республика Беларусь)** Эффективность использования смешанной формы обучения иностранным языкам 110
- Заплетина А.А., Чистотина А.В., Черемина Е.А., Шачнева Е.Ю. (ФГБОУ ВО «АГУ», г. Астрахань, Россия)** Способы развития и активизации творческой деятельности учащихся в учебно-воспитательном процессе 114